

2024-05-21

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: MSN-2024-00127

Ansökan om strandskyddsdispens för markförläggning av luftledningar m.m. Tollare 5:1, Tollare 1:16

Förslag till beslut

1. Dispens från strandskyddsbestämmelserna beviljas för markförläggning av två befintliga luftledningar, fyra kabelstolpar med stag, tillfällig arbetsväg samt för tillhörande markarbeten på fastigheterna Tollare 5:1 och Tollare 1:16, i huvudsaklig enlighet med ansökan samt bifogad situationsplan, se bilaga 1-3 till tjänsteskrivelsen daterad den 21 maj 2024.
2. Dispens från strandskyddsbestämmelserna beviljas för avverkning/beskärning av träd i enlighet med vad som beskrivs i bilaga 4 till ansökan på fastigheterna Tollare 5:1 och Tollare 1:16, se bilaga 4 till tjänsteskrivelsen daterad den 21 maj 2024.
3. Endast den yta som åtgärdena upptar på mark får tas i anspråk.
4. Följande villkor ska uppfyllas:
 - a) Inför arbetets start och efter arbetets slut ska syn av området genomföras med Nacka kommuns reservatsförvaltare.
 - b) Arbetsområdet ska, i samråd med Nacka kommuns reservatsförvaltare, stänglas in innan arbeten påbörjas och tas bort efter avslutat arbete.
 - c) Marken ska återställas efter arbetet i enlighet med vad som anges i ansökan.
 - d) Störande arbeten (inklusive trädfällning/beskärning) får inte ske under perioden 1 mars-15 augusti.
 - e) Grövre rötter som påträffas under schakt ska skäras av med rena snitt.

Sammanfattning av ärendet

Dispens från strandskyddsbestämmelserna söks för att markförlägga två befintliga luftledningar, uppföra fyra nya kabelstolpar med tillhörande stag, tillfällig arbetsväg samt tillhörande markarbeten på fastigheterna Tollare 5:1 och Tollare 1:16.

Strandskyddsdispens söks även för avverkning och beskärning av träd. Syftet med åtgärden är möjliggöra kommande bostadsbebyggelse i samband med de antagna detaljplanerna dp 534, dp 630 och dp 526. Åtgärden berör även Tollare naturreservat där kompensationsåtgärder föreslagits för intrånget i reservatet. Åtgärden bedöms påverka strandskyddets syfte som är att långsiktigt bevara goda livsvillkor för djur- och växtliv. Genom de försiktighetsåtgärder som angivits i ansökan samt de kompensationsåtgärder

som angivits i samband med ansökan om dispens från reservatsföreskrifterna bedöms åtgärderna kunna beviljas strandskyddsdispens.

Giltighetstid

En dispens från strandskyddet upphör att gälla om den åtgärd som dispensen avser inte har påbörjats inom två år eller inte har avslutats inom fem år från den dag då dispensbeslutet vann laga kraft (7 kap 18 h § miljöbalken).

Lagstöd med mera

Beslutet är fattat med stöd av 7 kap. 15 §, 7 kap. 18 b § miljöbalken, 7 kap. 18 f §, 7 kap. 18 c § punkt 5, 7 kap. 25 - 26 §§ och 16 kap. 2 §, och med hänvisning till 2 kap. 6 §, miljöbalken.

Ärendet

Dispens från strandskyddsbestämmelserna enligt 7 kap. miljöbalken söks av Vattenfall Eldistribution AB för att markförlägga två befintliga 70 kV luftledningar, uppföra fyra nya kabelstolpar med tillhörande stag, en tillfällig arbetsväg samt tillhörande markarbeten i form av schaktning, sprängning och utfyllnad på fastigheterna Tollare 5:1 och Tollare 1:16. Dispens från strandskyddsbestämmelserna söks även för avverkning och beskärning av träd. Totalt berörs 103 träd inom strandskyddsområde på fastigheterna Tollare 5:1 och Tollare 1:16.

En förutsättning för att bebyggelsen i detaljplanerna dp 630, dp 534 och dp 526 ska kunna genomföras är att de befintliga luftledningarna markförläggs för att säkerställa tillräckligt avstånd från högspänningsledningarna till planerad bostadsbebyggelse. Åtgärden berör även detaljplan dp 508. Fastigheten Tollare 1:16 omfattas av dp 534 och 526, Tollare 1:384 av dp 630 och Tollare 5:1 av dp 508.

Ett beslut om nätkoncession finns för markförläggningen av ledningarna daterat den 7 mars 2023. Inom ramen för koncessionsprocessen har sökanden åtagit sig att sprängning av berg inte utförs under mars-maj i området på grund av spillkråkans häckningstid.

Bygglov krävs inte för åtgärden. Enligt detaljplan dp 526 och dp 534 krävs marklov för träd med en stamdiameter större än 15 centimeter på en höjd av 1,3 meter.

Platsen för åtgärderna framgår av bilaga 1-3 till tjänsteskrivelsen daterad den 21 maj 2024.

Fastigheten Tollare 1:16 är 224833 m² stor och Tollare 5:1 är 798141 m² stor och den berörda delen ligger vid Lännerstasundet. På platsen gäller strandskydd om 300 meter från strandlinjen. Fastighetens läge framgår av bilaga 5.

I Nacka kommuns översiktsplan beskrivs Tollare i stycket *"Mark- och vattenanvändning"* de befintliga värdena och intressena att *"området innehåller barrskogar med naturvärden klass 2 och 3, och det finns även natur med höga upplevelsevärden"*.

Området utpekats som ett ekologiskt kärnområde och livsmiljö av barrskog. Området omfattas inte av andra områdesskydd enligt 7 kap. miljöbalken.

Ansökan inkom till nämnden den 21 februari 2023 och har reviderats och kompletterats ett flertal gånger.

Platsbesök gjordes den 20 april och den 5 september 2023.

Åtgärderna berör också Tollare naturreservat och justeringen av ledningens sträckning innebär att den delvis markförläggs inom reservatet. Dispens från reservatsföreskrifterna har sökts för åtgärden med diarienummer M-2023-347. Ärendet hanteras samtidigt som detta ärende av Miljö- och stadsbyggnadsnämnden.

I samband med ansökan om dispens från reservatsföreskrifterna har samråd skett med reservatsförvaltaren för Tollare. Det inkomna yttrandet innehåller synpunkter på påverkan på reservatet och strandskyddsområdet, se bilaga 6. Synpunkter som framförts är att *"åtgärden strider mot syftet med strandskyddet som är att bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet för land och i vatten"*. Ytterligare inkomna synpunkter är bland annat att *"åtgärden planeras i ett naturområde som redan är fragmenterat och att ingreppet påverkar biologisk mångfald negativt och strider mot reservatets syfte som är att bevara och utveckla områdets värden för rekreation och biologisk mångfald"*. Den nya platsen för markförläggningen ligger i kanten av ett område som ska lämnas orört. Åtgärden innebär att ledningsgatan behöver hållas fri från växtlighet även efter markförläggningen och eftersom nya ben med tillhörande stag kommer att uppföras på ny plats innebär det att viss mark som tidigare varit orörd nu behöver vara fria från träd". Övriga synpunkter som inkommit är att störande arbeten inklusive trädfällning/beskärning inte får ske inom häckningstid mellan den 1 mars till den 15 augusti och att upplagsplatser för maskiner, material och massor inte ska ligga i reservatet. Instängslingen av arbetsområdet ska ske i samråd med förvaltare.

Arbetsbeskrivning

Arbetsområde och kabelschakt

Två kabelförband förläggs för respektive ledning, totalt 12 kablar som grupperas i fyra kabelförband om tre kablar i varje. Kablarna schaktas ner i marken i ett kabeldike med ett djup av ca 1,2 meter. Kabeldikets bredd i botten blir ca 2,5 meter och dagöppningen cirka 3,5-4 meter beroende på markens beskaffenhet. Schaktmassorna läggs upp vid sidan om kabeldiket för att sedan användas som återfyllnadsmaterial ovanför ledningsbädden. Större stenar och block kan inte användas för återfyllnad och transporteras bort.

Arbetsområdets bredd kommer att variera mellan 7 meter till cirka 37 meter och det kommer att stänglas in, se bilaga 1. Det innefattar arbetsväg och kabelschakt. Den största utbredningen för arbetsområdet är vid respektive stolpplats. Vid respektive övergång från luftledning till markledning behöver två nya kabelstolpar med stag uppföras, en för varje ledning. Kabelstolparna kommer att vara i trä, med stag och stagförankringar, och vara ca 15 meter höga.

Arbetsområdet har förlagts bort från naturreservatet, med kabelschaktet lokaliserat i den östligaste delen av arbetsområdet, för att minimera negativ påverkan på reservatet. Körning med maskiner kommer att göras i den befintliga ledningsgatan och inom arbetsområdet.

En del av markförläggningen kommer att ske i berg och kräver bergschakt. I den norra delen av förläggningen finns en naturlig svacka i berget där man planerar en markuppbbyggnad med massor istället för att spränga sig ner under svackan. Metoden innebär bergschakt på sidorna av svackan. Ingen förändring av marknivån sker där. På respektive sidor av svackan sker en övergång mellan berget och svackan där man både spränger och fyller upp marknivån, vilket ger en jämn övergång/passage genom svackan. Alternativet innebär mindre sprängning och färre borttransporter av sprängmaterial.

Kablarna kommer att förläggas på ca 1,2 meters djup i utfyllnaden. Utfyllnaden innebär att marknivån ändras på en sträcka av 21 meter, se bilaga 3. Där marknivån fylls upp kommer det göras på ett sådant sätt att det harmoniseras med omgivande terräng och genom att utfyllnaden släntas av mot omgivningen.

Återställning och skadeförebyggande åtgärder av mark och träd

Marken inom det berörda arbetsområdet består dels av berg, dels av mjukare grävbar mark. För att skydda mark från körskador där det inte är berg kommer markskonare i form av kraftig geotextil att läggas på marken. Ovan geotextilen läggs stockmattor eller risbäddar för att ytterligare fördela trycket från de maskiner som används vid arbetet. Denna skyddsåtgärd kan göras där marken är plan vilket är i området vid den södra kabelstolpen. I övriga delar av området där marken är hård bedöms det inte finnas behov av att fördela marktrycket på detta sätt.

Efter genomfört arbete avlägsnas stockmattor och geotextil och marken återställs. Återanvändning av vegetationsskiktet kommer att utgöra grunden för återställningen av mark och områdets naturliga markvegetation tillåts återetableras. Enligt ansökan bedöms inga bestående markskador uppkomma med de beskrivna skyddsåtgärderna. Återfyllnad av kabelschaktet kommer att göras med krossmaterial utan organiskt innehåll. Där det är möjligt kommer befintligt vegetationsskikt att återanvändas för återfyllnad av kabelschaktets övre del.

Träd som inte ska fällas och riskerar att skadas kommer att skyddas genom att stammarna på träden kläs in med brädor. Vid schaktning genom rotzon ska eventuella rötter bevaras så långt det är möjligt.

Efter arbetet ovanför kablarna kommer en skogsgata hållas fri från träd på cirka 5 meter på vardera sida av ledningen. Syftet är att inte skada kablarna och hålla dem tillgängliga för reparation. I området vid kabelstolpar och stag kommer inga högväxande träd att tillåtas. Ingen återplantering av träd eller buskar kan göras i denna zon. Återplantering av till exempel hasselbuskar kan göras där de inte riskerar att skada ledningen.

Upplagsplats och hantering av material

Schaktmassorna som grävs upp läggs tillfälligt upp vid sidan om kabeldiket för att sedan användas som återfyllnadsmaterial ovanför ledningsbädden. Inga upplagsplatser kommer att anordnas inom strandskyddsområde eller inom naturreservatet. Upplag av material och maskiner kommer att anordnas på fastigheten Tollare 1:384.

Avverkning och beskärning av träd

Enligt ansökan är avverkning av träd nödvändigt för att anlägga ledningen men även för att trädssäkra de nya kabelstolparna med tillhörande stag, som kommer att uppföras i vardera änden av kabelsträckan. Intrånget berör kanten av Tollare reservat och är på ca 0,5 hektar. Ytan inom strandskyddsområdet är ca 0,7 hektar. Antal träd som berörs av åtgärden är totalt 120 fördelat på 20 tallar, 46 ekar, 40 granar, 6 björkar och 8 aspar. Av de 120 träden är 103 inom strandskyddsområde. Antal träd som behöver avverkas helt är 86 träd. 17 träd kan beskäras i stället för att avverkas.

Träden som kommer att avverkas alternativt beskäras är markerade och numrerade i kartunderlag, se bilaga 2. Trädens fördelning och hantering redovisas i bilaga 4 (träd nummer 33 och 38 i listan har förväxlat och ska byta plats). Träden utanför arbetsområdet som behöver avverkas bedöms som riskträd.

De äldsta riskträden av både ek och tall kan begränsningsbeskäras ovanför levande grenar. Om det inte är möjligt, med avseende på elanläggningens säkerhet, kan de kapas till högstubbar. Enligt ansökan kan även träd lämnas och bli till död ved.

Rasering av befintliga stolpar

I samband med att ledningarna markförläggs kommer aktuell del av luftledningarna att rivas. Det innebär att cirka 300 meter luftledning, två stolpar och betongfundament som förankrade stolparna tas bort.

Inför arbetets start och efter arbetet är avslutat kommer syn av det berörda området att genomföras med Nacka kommun.

Skäl till beslut

Åtgärderna är förbjudna att vidta inom det strandskyddade området och de är därför dispenspliktiga. Enligt 7 kap. 15 § miljöbalken får inom ett strandskyddsområde inte:

- byggnader eller byggnaders användning ändras eller andra anläggningar eller anordningar utföras, om det hindrar eller avhåller allmänheten från att beträda ett område där den annars skulle ha fått färdas fritt,
- grävningsarbeten eller andra förberedelsearbeten utföras för byggnader, anläggningar eller anordningar som avses i 1 och 2, eller
- åtgärder vidtas som väsentligt förändrar livsvillkoren för djur- eller växtarter.

För att få strandskyddsdispens krävs att så kallat särskilt skäl finns och att åtgärden inte strider mot strandskyddets syften. Strandskyddets syften är att långsiktigt trygga förutsättningarna för allmänhetens tillgång till strandområden och att bevara goda livsvillkor på land och i vatten för djur- och växtliv. Dispensen får inte omfatta den del av stranden som behövs för djur- och växtlivet eller för fri passage för allmänheten. Vid en prövning av strandskyddsdispens ska en avvägning göras mellan strandskyddsintresset, som är ett allmänt intresse, och den enskildes intresse av att ta området i anspråk.

En dispens får inte medges i strid med en detaljplan eller områdesbestämmelser enligt [plan- och bygglagen \(2010:900\)](#). Små avvikelser får dock göras, om syftet med planen eller bestämmelserna inte motverkas.

Beslutet ska ange i vilken utsträckning mark får tas i anspråk som tomt (tomtplatsavgränsning) eller annars användas för det avsedda ändamålet.

Arbetet med att markförlägga ledningen skulle ursprungligen ske genom långhålsborrning i berg. Svårigheter med metoden har senare framkommit vilket kräver att ledningen måste markförläggas genom den angivna metoden i ansökan. Metoden innebär att en större mängd träd behöver avverkas.

I samband med att Vattenfall Eldistribution AB ansökte om tillstånd hos Energimarknadsinspektionen för ombyggnation av befintliga ledningar (nätkoncession) utfördes en naturvärdesinventering.

Vid inventeringen i fält bedömdes fem områden som naturvärdesobjekt. Två med visst naturvärde (klass 4) och tre med påtagligt naturvärde (klass 3). Naturvärdena är främst kopplade till hällmarker och tallar. Rödlistade arter som noterades var spillkråka (rödlistad som nära hotad), talticka (rödlistad som nära hotad), rutskind (rödlistad som nära hotad). Skyddade arter som noterades i samband med fältinventeringen var liljekonvalj (9 § artskyddsförordningen) och spillkråka (9 § artskyddsförordningen).

Vid arbetsområdet i norra delen och runt de nya stolparna berörs naturvärden med klass 4 och klass 3 där objektet med visst naturvärde utgörs av kraftledningsgata med berg i

dagen och arter som bland annat ljung, blåbärsris, bergsyra, renlav och olika mossarter. Naturvärdesobjektet med påtagligt naturvärde utgörs här av bland annat av spillkråka och blåmossa.

I arbetsområdets mellersta del berörs ett naturvärdesobjekt med klass 3. Naturtypen är blandskog och har förekomst av äldre gran med hängande grenar, liggande och stående död ved i olika nedbrytningsstadier.

I arbetsområdets södra del vid de nya stolparna berörs ett naturvärdesobjekt med klass 4. Objektet utgörs av ek och hassel. Ett mindre vattendrag finns i objektet.

Enligt ansökan berörs också ett av Skogsstyrelsens utpekade område med naturvärde. Området består av barrskog.

Särskilt skäl enligt miljöbalken

Särskilt skäl för strandskyddsdispens enligt 7 kap. 18 c § punkt 5 miljöbalken bedöms finnas, dvs att det område dispensen avser:

- behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området.

Området behöver tas i anspråk för att kunna genomföra den kommande bostadsbebyggelsen i detaljplanerna. Topografin och den planerade bebyggelsen i området gör att utrymmet att förlägga ledningarna är mycket begränsat. Åtgärden bedöms inte kunna utföras utanför strandskyddat område.

För att kunna genomföra markförläggningen krävs olika markarbeten såsom sprängning, schaktning och utfyllnad av en svacka i berg. Arbetena kräver att en tillfällig arbetsväg anläggs. Markförläggningen och de nya kabelstolparna med stag som ska uppföras innebär att träd behöver avverkas alternativt beskäras.

I planbestämmelserna för dp 534 och dp 526 anges att *"bygglov får inte ges förrän angränsande högspänningsledning lagts under mark"*.

I dp 526 anges vidare att *"förutsättningarna för att uppföra de östligaste bostadshusen, närmast de elektriska högspänningsledningarna, är att ledningarna markförläggs och att ledningarna avskärmas på sådant sätt att de elektromagnetiska kraftfälten inte överstiger 0,4 mikrotelsa vid bostadshusen"*.

I planbeskrivningen för dp 508 beskrivs att ledningen avses flyttas och markförläggas.

Påverkan på strandskyddets syften

Området som berörs ligger inom strandskyddsområde och inom Tollare naturreservat. De markarbeten som krävs för nedläggningen och påverkan på trädmiljöerna bedöms innebära en negativ påverkan på naturmiljön i den här delen av Nacka och inom Tollare naturreservat.

Påverkan på det rörliga friluftslivet

Arbetet innebär att ett större område kommer att stängslas in under byggtiden vilket påverkar strandskyddets syfte för det rörliga friluftslivet och allmänhetens tillgång till strandskyddsområdet. En tillfällig tillfartsväg från en parkering vid Tollarevägen kommer att påverka tillgängligheten till en stig in i området. Efter avslutat arbete när ledningen lagts i mark kommer dock platsen åter att vara tillgänglig och påverkan på syftet bedöms därför vara tillfällig. Efter att ledningen lagts i mark kommer ledningsgatans storlek att reduceras till skillnad från befintlig luftledningsgata.

Påverkan på växt- och djurliv

De markarbeten som krävs för nedläggningen och påverkan på trädmiljöerna bedöms innebära en negativ påverkan på växt- och djurlivet. Genom att vissa träd kommer att beskäras istället för att avverkas helt kan de bevaras på detta sätt. Enligt ansökan kommer en viss återställning att ske av naturmiljön med återplantering av hasselbuskar där det är möjligt och genom att träd som avverkas kan lämnas kvar som död ved. Genom de åtgärder som angivits för markens återställande ovanför ledningsschaktet bedöms viss växtlighet kunna återetablera sig. Genom villkor till beslutet begränsas perioden när störande arbeten kan utföras vilket är positivt för växt- och djurliv. De kompensationsåtgärder som ska utföras, dock på annan plats, bedöms viktiga för att stärka värden som behöver stärkas på platser där de annars hade riskerat att inte utvecklats och bedöms främja naturmiljön i Nacka kommun totalt sett.

Villkor till beslut

För att begränsa negativ påverkan inom strandskyddsområdet anges som villkor till beslutet att instängningen av arbetsområdet ska ske tillsammans med reservatsförvaltaren inför arbetet och tas bort efter arbetets slut. Vidare anges att syn av området ska genomföras med reservatsförvaltaren inför arbetets start och efter arbetets slut.

Villkor till beslutet anger också att marken ska återställas efter arbetet i enlighet med vad som anges i ansökan. Vidare anges ett villkor om att skydda trädrötter genom att grövre rötter som påträffas under schakt ska skäras av med rena snitt.

För att skydda fåglar (även spillkråka) under häckningsperioden anges villkor till beslutet om att störande arbeten (inklusive trädfällning/beskärning) inte får ske under perioden 1 mars-15 augusti.

Kompensationsåtgärder

I samband med ärendet om dispens från reservatsföreskrifterna där åtgärderna kommer att påverka naturreservatet har sökanden haft en dialog med reservatsförvaltaren. Av de träd som berörs är flertalet ek och tall. Nedanstående kompensationsåtgärder har föreslagits av sökanden för att återskapa en biotop av ek. Sökanden kommer att ha en fortsatt dialog med reservatförvaltaren om kompensationens omfattning och plats. Platserna för kompensationsåtgärderna föreslås bli på annan plats än i reservatet men inom Nacka kommun.

Biotopsförbättrade åtgärder har föreslagits för att stärka ekmiljöer i kommunen:

- 1) Förstärka ekmiljöer med medelålders ek men där igenväxningen idag utgör ett hot mot ekarna. Insatsen anpassas till platsens förutsättning och behov men består i grova drag av röjning, fällning av träd som utgör ett hot mot ekarna inom ett visst avgränsat område. Det ska vara ett område där skötseln är eftersatt idag eller där en åtgärd skapar goda förutsättningar för ekarna att växa i framtiden. En huggning av gran och tall i och runt ett ekbestånd ger ekarna mycket goda förutsättningar att växa för en period av ca 20-30 år. Storleken på denna yta eller om det görs på flera mindre ytor behöver motsvara en yta på ca 3 hektar. Beräkningen baseras på att intrånget i naturreservatet är 0,5 hektar och för att ersätta de träd och ytan som intrånget innebär behöver detta skalas upp med en verkningsgrad på x5 för att ge en ekologisk effekt ($0,5 \times 5 = 2,5$ ca 3 hektar).
- 2) Plantering av nya ekar på en yta som räcker för att ersätta de 45 ekarna som måste tas ner. Det är svårt att uppskatta vilken storlek på ytan som behövs och hur många ekollon som måste planteras för att ersätta dessa träd. Men en grov bedömning är att det behövs minsta 20 ekollon för ett träd. I kalkylen ligger att 9 av 10 planterade ekollon dör innan de blir ett äldre träd.
- 3) Ytor/platser identifieras där det redan skett lyckad föryngring av ek och ersättningen blir att ta fram en skötselplan för det området och genomföra den. Ekologiskt blir det mer funktionellt att jobba på de platser där föryngringen av ek lyckats naturligt än att plantera ek med osäkert utfall. Med stor sannolikhet finns det lämpliga ytor i närheten av andra ekbestånd men där till exempel ekplantorna idag växer under medelålders tallskog eller blandskog. Där kan en åtgärd vara att hugga bort en del tallar och triviallövv för att gynna ekföryngringen.

Genom de försiktighetsåtgärder som anges i ansökan samt genom de kompensationsåtgärder som ska utföras i samband med ansökan om dispens från reservatsföreskrifterna, bedöms strandskyddsdispens kunna medges i detta fall. Beslutet förses också med villkor som begränsar negativ påverkan inom strandskyddsområdet.

Åtgärderna som dispensen avser bedöms därför vara förenlig med strandskyddets syften.

Intresseavvägning

Strandskyddslagstiftningen innebär en stor restriktivitet i dispensgivning i och med att strandskyddet är ett allmänt intresse som väger tungt. En inskränkning i enskilds rätt får enligt 7 kap 25 § miljöbalken samtidigt inte gå längre än vad som krävs för att syftet med strandskyddet tillgodoses.

Det enskilda intresset av åtgärderna bedöms i detta fall väga tyngre än det allmänna intresset för strandskyddet. Syftet med åtgärden är att möjliggöra kommande bostadsbebyggelse. Kraftledningen är i sig även ett allmänt intresse för elförsörjning och ingår i regionnätet.

Överensstämmelse med detaljplan

I planbestämmelserna för detaljplan dp 526 Tollare strand, anges att *"bygglov får inte ges förrän angränsande elektriska högspänningsledningarna läggs under mark"*. Vidare står det i planbeskrivningen att; *"förutsättningarna för att uppföra de östligaste bostadshusen, närmast de elektriska högspänningsledningarna, är att ledningarna markförläggs och att ledningarna avskärmas på ett sådant sätt att de elektromagnetiska kraftfälten inte överstiger 0,4 mikrottesla vid bostadshusen"*. En del av arbetsområdet och markförläggningen ligger inom planområdet. Två nya kabelstolpar med stag uppförs inom planområdet. Området beskrivs som *Natur* i detaljplanen. Åtgärden utförs utanför befintlig ledningsgata. En befintlig kraftledningsstolpe inom planområdet raseras. Markförläggningen beskrivs i planen och bedöms därmed vara förenlig med detaljplanen.

Största delen av markförläggningen kommer att ske inom detaljplanelagt område dp 534 del av Tollare, Tollarehöjden. Även en del av arbetsområdet ligger inom planområdet. Större delen av åtgärden utförs utanför befintlig ledningsgata. Området beskrivs som *Natur* i detaljplanen. I planbestämmelserna för dp 534 anges att *"bygglov får inte ges förrän angränsande högspänningsledningarna läggs under mark"*. I planbeskrivning i dp 534 beskrivs tillkommande bebyggelse; *"Del av områdets östra bostadsbebyggelse, som ligger i anslutning till de elektriska högspänningsledningarna, förutsätter att innan busen får uppföras måste de elektriska ledningarna vara markförlagda p.g.a. eventuella hälsorisker av de elektromagnetiska kraftfälten från ledningarna. En särskild planbestämmelse reglerar detta. Som försiktighetsmått ska de elektromagnetiska kraftfälten i anslutning till bostadsbebyggelsen understiga 0,4 mikrottesla"*. Markförläggningen beskrivs i planen och bedöms därmed vara förenlig med detaljplanen.

En mindre del av arbetsvägen inom arbetsområdet kommer att gå inom detaljplanelagt område, dp 630 Ändring av detaljplan för del av Tollarehöjden, som är en ändring av detaljplan dp 534 och där bostadsbebyggelse planeras intill reservatet. Området beskrivs som *Natur* i planen. Eftersom det endast är en mindre del av arbetsvägen och inte heller någon del av ledningen som ska markförläggas där bedöms åtgärden vara förenlig med planen. En befintlig kraftledningsstolpe inom planområdet raseras.

Åtgärden kommer att vidtas inom detaljplanelagt område dp 508 för del av Tollare Mellanbergsvägen. En mindre del av ledningen kommer att markförläggas inom planområdet och två kabelstolpar med tillhörande stag kommer uppföras. Markförläggningen sker i befintlig ledningsgata. Området beskrivs som *Natur* i planen. I planbeskrivningen av dp 508 beskrivs att ledningen avses flyttas och markförläggas. Markförläggningen beskrivs i planen och bedöms därmed vara förenlig med detaljplanen. Åtgärden bedöms därmed vara förenlig med gällande detaljplaner och bedöms ej gå emot dessa. Markförläggningen bedöms som nödvändig för att möjliggöra kommande bostadsbebyggelse enligt de antagna detaljplanerna.

Fri passage

Möjligheten till fri passage påverkas inte av åtgärden annat än tillfälligt under byggtiden genom att arbetsområdet stängslas in. Efter avslutat arbete ska marken återställas, stängslet tas bort och området blir åter tillgängligt för allmänheten.

Dispens från strandskyddsbestämmelserna bör därför beviljas.

Ekonomiska konsekvenser

Förslag till beslut bedöms inte ge några särskilda ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Genom att träd avverkas påverkas tillgången till träd inom strandskyddsområdet negativt. Nedläggningen av ledningen innebär att bostäder kan byggas för kommande generationer.

Bilagor

1. Översiktskarta
2. Situationsplan
3. Situationsplan utfyllnad
4. Trädfördelning
5. Fastighetens läge
6. Yttrande från Enheten offentlig Utemiljö Nacka kommun

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse daterad den 21 maj 2024

Bilaga

[Namn]
[Titel]
[Enhet]

Anna Davidson
Miljö o Hälsoskyddsinsp
Miljötillsynsenheten